



Brüsszel, 2017. február 3.
(OR. en)

5740/17

EDUC 24
JEUN 11
SOC 53
EMPL 39

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	5240/17 EDUC 8 JEUN 3 SOC 11 EMPL 7
Tárgy:	Az oktatás és képzés hozzájárulása a társadalmi kohézióhoz, valamint a közös európai értékek előmozdítása a 2017. évi európai szemeszter keretében – <i>Irányadó vita</i> (Nyilvános tanácskozás a Tanács eljárási szabályzata 8. cikkének (2) bekezdése alapján [az elnökség javaslatára])

Az Oktatási Bizottsággal folytatott konzultációt követően az elnökség elkészítette a mellékelt vitaanyagot, amelyet az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2017. február 17-i ülésén folytatandó irányadó vita alapjául szolgáló dokumentumként nyújt be.

**Az oktatás és képzés hozzájárulása a társadalmi kohézióhoz, valamint a közös európai értékek előmozdítása
a 2017. évi európai szemeszter keretében**

Elnökségi vitaanyag

Ez az irányadó vita egyike azon tematikus megbeszéléseknek, amelyekre a Tanács 2017. évi európai szemeszterhez való hozzájárulásának részeként kerül sor, és amelyek átfogó elnökségi témája a társadalmi-gazdasági környezet javítása egy jobb Európa érdekében. Az elnökség célja biztosítani, hogy minden releváns tanácsi formáció – például az Oktatási Tanács – és azok előkészítő szervei hozzájáruljanak az Európai Tanács keretében az európai szemeszterről folytatandó vitához.

Az elnökség úgy véli, hogy az Oktatási Tanácsnak a 2017. évi európai szemeszterhez való hozzájárulásában **a társadalmi kohézióra és a közös európai értékek előmozdítására kellene összpontosítania**. Ezt az indokolja, hogy az Európai Uniónak (EU) – amely egy fél évszázada biztosítja a békét, a biztonságot és a jólétet a kontinensen – elő kell mozdítania azokat a legfontosabb alapvető értékeket, amelyek fokozzák az inkluzív diverzitást.

Európában és szerte a világban több olyan esemény történt, amelyek számos, az uniós polgárokat aggodalommal eltöltő, uniós szintű figyelmet és közös cselekvést szükségessé tevő kérdést vetettek fel. Az olyan események, mint a 2008-as és 2009-es gazdasági és hitelválság a fiatalokat hátrányosan érintő tartós munkanélküliséghez és alacsony bérekhez vezettek, ami elfojtotta a reálbérek növekedését. Az Európával szomszédos országok jelenlegi instabilitása hozzájárult a migrációs áramlások erősödéséhez, valamint a radikális ideológiák, az erőszakos szélsőségeség, a terrorizmus és más biztonsági problémák megjelenéséhez.

Szem előtt kell tartanunk a politikai valóság közelmúltbeli és várható változásait is, így az EU-ból való kilépésről az Egyesült Királyságban tartott népszavazás eredményét, az USA-ban tartott elnökválasztásnak a transzatlanti kapcsolatokra gyakorolt hatását, valamint a populista pártok népszerűsödését, amelyek mind az EU-t, mind a tagállamokat nehézségek elé állítják.

Ezért döntő fontosságú, hogy ismételten felhívjuk a figyelmet arra, hogy az EU olyan alapvető értékeken alapul, amelyeket nem szabad könnyedén venni vagy magától értetődőnek tekinteni. Ezek, az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 1–3. cikkében foglalt közös értékek és általános jogelvek képezik Európa társadalmi-politikai és kulturális örökségét, és meghatározzák azt, hogy kik vagyunk és mit képviselünk: az európai polgárok egyre szorosabb, a sokféleségben alkotott egységén alapuló unióját. Ennélfogva az oktatáspolitikai elsődleges szerepet játszik a befogadásnak és a sokféleség tiszteletének az EU-ban való előmozdításában.

Az európai projektbe vetett bizalom helyreállításához friss és határozott mozgatóerőre van szükség, különösen Európa fiatalabb nemzedékei körében. Kihívásokkal teli időszakot élünk át, ám ezeket a kihívásokat lehetőségekké kell alakítanunk, hogy erősebb, kohézívabb és szociálisabb Európát építhessünk, amely nemcsak gazdasági jólétet teremt és a jólét érzetét adja európai polgáraink számára, tartozzanak is bármely korcsoporthoz, hanem az egész életen át tartó tanulásban részt vevő, aktív és demokratikus uniós polgárokká is formálja őket.

Az uniós tagállamok oktatási és képzési szakpolitikáinak olyan, magas színvonalú oktatást kell megteremteniük, amely mindenki számára egyenlő lehetőségeket kínál. Biztosítani kell, hogy az európai polgároknak színvonalas oktatás álljon a rendelkezésére. Ez azt jelenti, hogy az oktatási rendszereknek erőteljes inkluzivitáson, egyenlőségen és méltányosságon kell alapulniuk, valamint biztosítaniuk kell azon készségek, értékek, képességek és innovatív megoldások (különösen az európai digitális menetrend) integrálását, amelyek a foglalkoztathatósághoz és általában az élethez szükségesek. Ezeknek a tényezőknek kiemelt helyet kell elfoglalniuk minden formális, informális és nem formális oktatási és tanulási rendszerben a kisgyermekkorai neveléstől és gondozástól kezdve, ha a cél az, hogy többletértéket kínáljon a polgárok számára azzal, hogy biztonsági hálót nyújt a társadalmi kirekesztődéssel szemben.

Amint azt az UNESCO 4. – mindenkire kiterjedően inkluzív és méltányos, színvonalas oktatás biztosítására és egész életen át tartó tanulási lehetőségek előmozdítására vonatkozó – fenntartható fejlesztési célja, valamint az Európai Bizottság közelmúltbeli, az oktatás javításáról és korszerűsítéséről szóló közleménye (COM (2016) 941 final) kimondja, döntő fontosságú, hogy minden tanuló magas színvonalú oktatásban részesüljön, és elsajátítsa a társadalmi-gazdasági fejlődés és a társadalmi kohézió előmozdításához szükséges tudást és készségeket. Az oktatáspolitikáknak tehát elő kell mozdítaniuk – a kultúrának a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulása mellett – a szociális és a polgári kompetenciákat, a megkülönböztetésmentességet, a társadalmi befogadást, a kritikai gondolkodást, a médiaműveltséget, az interkulturális megértést, a sokféleséggel szembeni toleranciát, a béke és az erőszakmentesség kultúráját, a globális polgárságot és a kulturális sokszínűség tiszteletét.

Európában még inkább egyénre szabottá kell tenni a különböző és sajátos nevelési igényű, illetve azon fiatalok részére nyújtott támogatást, akik különösen ki vannak téve a korai iskolaelhagyás és a szociális vagy gazdasági depriváció veszélyének. Hidakat kell építenünk a formális oktatás és az informális, illetve nem formális tanulás között is. Releváns és ösztönzendő minden olyan kezdeményezés, például az új Európai Szolidaritási Testület, amelyek révén a fiatalok készségeket sajátíthatnak el és tapasztalatokra tehetnek szert önkéntes tevékenységeken, az Erasmus+ költségvetéséből finanszírozott közösségi projekteken, online platformok fokozott használatán és virtuális tapasztalatcseréken keresztül. Ismételten fel kell hívnunk a figyelmet a mobilitás és az eTwinning projektek fontosságára, amelyek előmozdítják az európai polgárságot.

A fentiekre figyelemmel felkérjük a minisztereket, hogy cseréljenek véleményt és osszák meg tapasztalataikat a következő kérdések tekintetében:

1. Az EU alapvető értékeinek újbóli előtérbe helyezése egy erősebb, kohézívabb és szociálisabb Európa megteremtése érdekében: Az oktatáspolitikáknak mindenkire ki kell terjedniük és elő kell mozdítaniuk az EU-n belüli sokféleség tiszteletét. A közelmúltbeli, 2015. évi PISA-felmérés eredményei azonban rávilágítanak arra, hogy a társadalmi-gazdasági különbségek negatív hatást gyakorolnak a tanulók végzettségi szintjére. A marginalizálódott tanulók és munkavállalók oktatási készségkészletének javítása magas színvonalú oktatás és képzés biztosításával komoly lépést jelent e különbségek megszüntetése és az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése terén. Mit tesznek a tagállamok ebben a tekintetben?
2. Elrugaszkodás az egyenoktatás szemléletétől az oktatási és képzési szakpolitikákban: Még inkább egyénre szabott tantervekre és programokra van szükség, amelyek elősegítik a különböző és sajátos nevelési igényű, illetve azon fiatalok egyénre szabott támogatását, akik különösen ki vannak téve a korai iskolaelhagyás és végső soron a szociális és/vagy gazdasági depriváció veszélyének. Javítani lehet-e az uniós tagállamok által nyújtott oktatási és képzési programokat nemzeti és európai célok kitűzése révén? Hogyan támogatják a tagállamok a tanárok, oktatók és más oktatási személyzet folyamatos szakmai fejlődését, beleértve olyan kezdeményezéseket is, amelyek révén megoszthatják egymással tapasztalataikat és megközelítéseiket a fokozottabb és jobb inkluzív diverzitás érdekében?

Annak érdekében, hogy minden miniszternek lehetősége nyíljon arra, hogy teljes mértékben és interaktív módon részt vegyen a vitában és hozzájáruljon annak eredményességéhez, törekedni kell arra, hogy a hozzászólások a lehető legtömörebbek és legrövidebbek legyenek. Így a miniszterek szükség szerint akár egynél több alkalommal is felszólalhatnak.

Az elnökség célja, hogy az Európai Tanács következő, márciusi ülésére összegző jelentést nyújtson be, amelyben kiemeli az érintett tanácsi formációknak a 2017. évi európai szemeszterhez való hozzájárulásaiból származó kulcsfontosságú üzeneteket.
